

Malin Stehn

KUN

VUOSI

VAIH-

TUU

Suomentanut Jaana Nikula

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Ruotsinkielinen alkuteos

Ett gott nytt år

Copyright © Malin Stehn 2021

Published by agreement with Ahlander Agency

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-43931-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

Vanhemmilleni

Uudenvuodenaatto 2018

Maanantai

1

Fredrik

Viivyttelen vielä vaatekomerolla, kun Nina tulee makuuhuoneeseen.

”Näytänkö minä tässä puvussa lihavalta?” hän kysyy.

Vilkaisen vaimoani.

”Näytät tosi hyvältä.”

Käännyn taas katsomaan kolmea komerossa riippuvaa solmiota. Mintunvihreä ylioppilasjuhlasolmio ei tule kuuloonkaan. Hautajaiskravatti sopisi mielialaani, muttei paitaan. Tartun huokaisten anopin joululahjaan, vaaleansiniseen hopearaitakraakaan, joka tuntui vanhanaikaiselta jo viisi tai kuusi vuotta sitten kun sain sen.

”Ethän sinä edes katsonut.”

Nina on siirtynyt suuren lattiapeilin eteen. Hän kääntelee yläruumistaan ja katselee kuvaansa otsa rypyssä.

”Se istuu täydellisesti”, minä sanon.

Nina kiskoo vihreää leninkiään. Teen hänelle seuraa peilin ääreen ja tunnen tutun tuoksun. Vaimoni on jo vuosia käyttänyt samaa hajuvettä, niin kauan että jopa minä muistan nimen: Acqua di Giò. Hän nykii taas leninkiään, tuhahtaa ja mutisee jotain mitä en kuule. Yritän solmia kravattiani mutta ei siitä tahdo tulla mitään.

”Tuonko sinä taas laitat?”

Nina on vieläkin peilin ääressä mutta katse on siirtynyt leningistä solmiooni.

”Ei minulla ole muutakaan.”

Hän harppaa vaatekomerolle mutta antaa periksi, kun näkee solmiokokoelmani.

”Ensi vuodeksi saat kyllä hankkia uuden.”

Nyökkään ja kuulen samassa ovikellon soivan.

”Siellä on nyt varmasti Jennifer.” Nina kääntyy avointa ovea kohti. ”Smilla, avaisitko?”

Yläkerrasta kuuluu meteliä ja Smillan askeleet tömisevät portaissa, sitten tyttöjen äänet jo kaikuvat eteisestä.

Nina katsoo minua.

”Paljonko kello on?”

”Kaksikymmentä yli viisi.”

”Kaksikymmentä yli!” Hän ryntää lipastolle penkomaan sukkaatikkooaan. Pari toisensa jälkeen lentää lattialle hänen jalkojensa juureen. ”Hitto, miksi minä aina unohdan ostaa sukkaa.”

Minuuttia myöhemmin Nina lähtee huoneesta musta sukka-pari kädessään.

”Entäs pojat?” hän kysyy mennessään eteiseen. ”Onko heillä jo vaatteet päällä?”

”Minä käyn katsomassa mikä tilanne siellä on.”

”Vilgotin pitää laittaa paita!” Nina huutaa kylpyhuoneesta. ”Se on tuolinkarmilla.”

Minä napitan housut, puen pikkutakin ja katselen peilikuvaa. Kravatti kaulassa näytän ihan sirkuspelleltä. Puuttuu vain pu-nainen nenä.

Vilgot ja juhlavaatteet ei ole mikään hyvä yhdistelmä. Kuusivuotiaamme haluaisi käyttää pelkkiä verkkareita ja joskus mietin, miksi me edes vaivaudumme pukemaan hänet hienoksi. Antonin

kanssa on onneksi helpompaa. Hän pukeutuu mielellään vähän paremmin ja seisoo nykyisin aamulla peilin ääressä asettelemassa tukkaansa. Niin käy, kun siirtyy yläasteelle.

”Hieno paita”, minä sanon hänelle, kun menemme alakertaan.

Anton kohauttaa harteitaan, mutta – ihmeiden ihme – väläyttää minulle hymyn.

Jään keittiön kohdalla portaisiin katselemaan kahta tyttöä, jotka ovat tiskipöydän äärellä, ja yritän rauhoitella pamppailevaa sydäntäni. Jennifer ei ole mikään hirviö, hän on aivan tavallinen teinityttö, tyttäreni kaveri. Minun on rykäistävä useampaan kertaan ennen kuin saan sanotuksi:

”Hei.”

Jenniferin ilmekään ei värähdä, hän on näköjään päättänyt olla kuulematta. Hän jatkaa salaatin repimistä selin minuun. Piukka lyhyt lenkki ei jätä paljon tilaa mielikuvitukselle ja yritän olla katsomatta vääriin kohtiin.

Silti tuntuu kuin jäisin kiinni pahanteosta, kun Smilla kääntyy ilahtuneen näköisenä, vääntää kannettavaa kaiutinta pienemmälle ja tulee luokseni.

”Hei!” Hän halaa minua lujasti. ”Kiitos, kun autoit minua saaman äidiltä luvan.”

Ikään kuin minulla olisi ollut valinnanvaraa.

Pitäessäni seitsemäntoistavuotiasta tytärtäni sylissä mieleeni tulee hullu mutta toistuva ajatus: kunpa lapset olisivat ikuisesti yhdeksänvuotiaita. Sen ikäiset ovat täydellisiä, fiksuja ja järkeviä, mutta usko vanhempien kaikkivoipaisuuteen on edelleen horjumaton. Iltapäivä Leo’s Leikkimaassa riittää tyydyttämään jännityksennälän.

”Muistathan nyt mitä on sovittu”, minä sanon ja astun askeleen taaksepäin voidakseni katsoa tytärtäni silmiin. ”Älä päästä kutsu-mattomia sisään, ei ketään...”

Smilla pitelee korviaan.

”Tiedetään,” hän sanoo ja pudottaa kädet korvilta. ”Te olette jankuttaneet yhtä ja samaa jo kaksi viikkoa.”

Irrotan otteeni Smillasta.

”Olemme vain huolissamme sinusta.”

Nina

Auto on pihatiellä, kolmesta ruudusta hohtava valo saa sen sisätilan näyttämään sinervältä. Avaan oven ja istahdan matkustajan paikalle, asetan muovikassin jälkiruokineen varovasti jalkojeni väliin, ettei kulho pääsisi kaatumaan.

”Voi että, nyt melkein kaduttaa”, minä sanon katsoen miestäni.

Fredrik painaa nappia ja auto lähtee käyntiin.

”Mikä kaduttaa?”

”Tyttöjen kotibileet. Olemmeko me nyt ihan tyhmiä, kun annamme kahdenkymmenen teinin juhlia uuttavuotta meillä?”

Fredrik huokaisee.

”Hyvin ne bileet menevät. Smilla ja Jennifer kyllä hoitavat kaiken.”

Käännyimme Agnesfridsvägenille ja ajamme koulun ohi Vide dalin torille. Liikenneympyrän jälkeen näkyy jo Vita Höjan yhdeksänkerroksinen talo. Valaistut ikkunat muodostavat keltaisen mosaiikin marketin myrkyinvihreän mainoskyltin taakse.

Vatsaa kouristaa. En todellakaan halua pilata iltaa huolehtimalla työistä, mutta levottomuus kasvaa sitä mukaa mitä etäämmälle kodista ajamme.

Ennen lähtöä jään hetkeksi ulko-ovelle. Oli niin paljon sellaista mitä olisin halunnut sanoa tyttärelleni. Olisin halunnut muistuttaa esimerkiksi siitä, että väkevä viina voi olla petollista ja ettei saa ru-

veta mihinkään mikä epäilyttää ja että hän on todella kaunis ja periaatteessa kaikki saavat pukeutua niin kuin haluavat, mutta läpikuultava toppi voi lähettää vääriä signaaleja.

Silloin oli tietenkin jo myöhäistä ruveta varoittelemaan. Ja tytöt tietävät säännöt: enintään kaksikymmentä vierasta, ei huumeita (ei missään nimessä huumeita), vain siideriä ja olutta. Baarikaappi on lukossa ja avain lompakossani.

Käännyn katsomaan Fredrikiä.

”Ehkä Smilla ja Jennifer pärjäävät, mutta me emme tunne puoliakaan niistä, jotka ovat tulossa. Smilla väittää, että he ovat kutsuneet vain luokkakavereita, mutta sinne voi tulla kuka vain.”

”Meidän täytyy uskaltaa luottaa häneen.”

”Smillaan voi kyllä luottaa, mutta Jennifer...” Yritän löytää oikeat sanat. ”Jenniferillä ei ole koskaan ollut... mitään rajoja. Muistathan sinä itsekin miten rasittava hän oli pienenä, teki koko ajan pahojaan. Ja Smilla vain roikkui mukana.”

”He ovat nyt seitsemäntoista”, Fredrik toteaa, ”eivät enää yksitoista.”

Annan periksi, turha tästä on puhua, varsinkaan nyt kun kaikki päätökset on jo tehty.

On monta syytä kieltää alle kahdeksantoistavuotiailta kotibiilet, mutta minun epäluulooni on ennen kaikkea yksi syy – Jennifer. Minä en pidä hänestä enkä luota häneen.

Sitä ei ole helppo myöntää. Teen töitä lasten kanssa ja yleensä löydän tien jokaisen sydämeen. Jos en heti, niin ainakin ajan kanssa.

Jenniferin kohdalla se ei ole onnistunut. Pienenä hän oli kuriton kiljukaula, joka halusi aina olla kaiken keskipisteenä. Kun hän leikki Smillan kanssa, pelkäsin koko ajan, että jotain sattuisi. Myöhemmin, kun molemmat olivat jo teini-iässä, pelkäsin entistä pahemmin ja sanelin Smillalle selvät säännöt ja selitin mitä tapahtuisi, jos niitä ei noudatettaisi.

Tyttöjen ystävyys on ollut vaikeaa tasapainottelua. En ole koskaan halunnut tunteideni vaikuttavan Smillaan, sillä Jennifer on ollut hänelle kuin sisar. Ja Fredrikin mielestä olen liioitellut. Hän on aina pitänyt Jenniferin puolta.

Minusta on hyvä, etteivät tytöt tapaa nykyään kovin usein. Tämä idea yhteisistä kotibileistä vuoden vaihtuessa tuli minulle yllätyksenä, ikävänä yllätyksenä.

”Siinä on kyse vastuullisesta vapaudesta”, Fredrik sanoi kuin olisi lukenut ajatukseni.

Fredrik on hokenut vastuullista vapauttaan jo viikkojen ajan ja minun on purtava kieltäni, etten taas toistaisi omia vastaväitteitäni.

Hän ei kylläkään ole varauksetta kannattanut juhlia, mutta on koko ajan väittänyt, että on paljon parempi pitää juhlat meillä, rivitaloalueella, sen sijaan että nuoret ”juoksisivat kaupungilla”.

Olen samaa mieltä. Ongelma on siinä ettei meilläkään ole kehtää katsomassa perään. Me olemme toisissa juhlissa, toisessa kaupunginosassa. Ja nyt kun ollaan tässä pisteessä, keksin vaikka kuinka monta asiaa, jotka voivat mennä pieleen Jennifer Wiksellin emännöimissä uudenvuoden juhlissa, vaikka nuoret pysyttelevätkin rivitaloalueella.

Vilkaisen takapenkille, missä kaksi silmäparia tuijottaa keskittyneesti valaistuja näyttöjä kuulokkeet korvilla. Heille on turha edes yrittää puhua, ja käännyn taas katsomaan tietä.

Inre Ringvägenillä liikenne on vilkasta, useimmat ovat kai matkalla viettämään vuodenvaihdetta. Yritän olla ajattelematta tyttöjen bileitä, pakottaudun miettimään omia juhliamme, sillä pian olemme jo perillä.

Toivottavasti mousse kelpaa. Se tarjotaan passionhedelmien ja kauralastujen kera. Ensin olin lapsellisessa protestihengessä ajatellut ostaa lastut valmiina, mutta kaduin viime hetkellä ja leivoin ne

itse. Valmiina ostettujen pikkuleipien vieminen Lollon ja Maxin kemuihin olisi varmin tapa menettää kasvonsa.

Vilkuilen miestäni. Ei siitä kovin kauan ole, kun olisin vielä voinut kertoa mietteistäni hänelle. Olisimme laskeneet leikkiä ystävien täydellisestä kodista ja omasta kaoottisesta huushollistamme ja Fredrik olisi lohduttanut minua. Hän olisi sanonut, ettei Lollon ja Maxin tarvinnut huolehtia muista kuin Jenniferistä ja sitä paitsi sisustus ja ruuanlaitto olivat Lollolle henki ja elämä.

Meistä oli mukavaa keskustella ystäviemme hyvistä ja huonoista puolista, vaikka tiedän, että enimmäkseen halusimme vain korostaa omaa erinomaisuuttamme, sillä päädyimme aina toteamaan, että oma elämäntapamme oli paras.

Viime aikoina keskustelut ovat vähentyneet. Emme koskaan puhu ystävistämme, emmekä meistä emmekä oikein mistään. Keskustelemme perheen logistiikasta, kaikesta mikä liittyy lapsiin. Minä kaipaam keskustelujamme, kaipaam meitä.

Voisi tietysti syyttää ruuhkavuosia, mutta Vilgot aloitti syksyllä esikoulun ja on aika itsenäinen. Anton on seitsemännellä ja Smilla täyttää pian kahdeksantoista. Ruuhkavuodet taitavat olla ohi.

”Joko pian ollaan perillä?”

Pieni sormi tökkää takkiani ja käännyn katsomaan takapenkille.

”Pian. Etkö tunne paikkoja?”

”En.” Vilgot pudistaa päätään, niin että kullankaaleat kiharat hulmahtavat. ”Nythän on ihan pimeää.”

”Näetkö, tuolla on vähän valoisampaa”, minä sanon ja osoitan eteenpäin. ”Siellä on Klagshamn.”

Vilgot näyttää tyytyvän vastaukseen ja palaa iPadinsa pariin.

Katselen ulos sivuikkunasta, näen laakean maiseman vilahtavan ohi. Peltoja reunustaa lehdettömien pajujen rivistö, joka on taipunut merta kohti. Utuverhot häällyvät savisen maan yllä, on vaikea nähdä missä taivas alkaa ja loppuu. Sellainen on Skänen talvi.

”Hemmetti, mikä sää”, Fredrik sanoo ja panee sumuvalot päälle, mutta sammuttaa ne melkein heti, koska niistä ei ole mitään apua. ”Tänä yönä ei varmaan nähdä mitään ilotulituksia.”

”Sinä se löydät aina huonot puolet kaikesta”, minä sanon.

”Miten niin? Sanoin vain niin kuin asia on.”

”Eikö raketit ole kielletty?” kuuluu äänenmurroksen särkemä ääni takapenkiltä.

”Tikkuraketit on kielletty”, Fredrik sanoo ja kääntyy taajamaa kohti. ”Mutta patoja saa ampua.” Hän katsoo minua. ”Mistä vetoa, että Max on hankkinut isoimmat padat mitä kaupasta löytyy?”

Fredrik ei ole koskaan pitänyt Maxin tavasta elvistellä. Miehe ni kun uskoo, että Max haluaa aina ja kaikkialla kerskailla varallisuudellaan, mikä ehkä onkin osa totuutta. Mutta minä uskon, että Max tykkää hulluttelusta. Hän haluaa olla se kiva kaveri, jolla on aina jekku tai pari takataskussa.

Max on töissä isänsä perustamassa menestyvässä kiinteistövälitysfirmassa Malmön keskustassa. Hän ei varmasti ole lukenut kirjan kirjaa elämässään, mutta hänellä on liikevainua ja hän on tavattoman määrätietoinen. Lollon mukaan Maxin elämä on pelkkää työtä, mutta ainakin se näyttää olevan rahakasta työtä.

Max ajaa uudella autolla, juo vanhaa viskiä ja käyttää kalliita kelloja. Ja vaikka Fredrik on minulle kahden kesken sanonut, ettei välitä sellaisesta rehvastelusta, näkee selvästi, että hän tuntee tarvetta korostaa omia tekemisiään Maxin seurassa. Usein hän väittää Maxille kaikessa vastaan tai briljeeraa tiedoillaan aloilla, joilla Max haluaisi loistaa (viskit) vaikka ei todellisuudessa tiedä niistä paljoakaan.

Päinvastoin kuin Fredrik, minä pystyn nauramaan Maxille kun hän oikein kukkoilee tai heittäytyy besserwisseriksi. Mutta me olemme kai tasoissa, koska Fredrik pystyy nauramaan Lollon koti-tekoiselle hapanjuurileivälle, toisin kuin minä. En ole koskaan voi-

nut olla vertaamatta itseäni kauniiseen ja hoikkaan kodinhengettären, vaikka tiedän, että tulen siitä huonolle tuulelle.

Jätämme auton tienposkeen, koska Wiksellin perheen omat autot ovat vieneet kaiken tilan leveältä pihatieltä. Lukuisat tervapadat roihuavat ison talon edessä ja olohuoneen suurista ikkunoista näkyy väkeä samppanjalasit käsissä. Näen Malenan purskahtavan nauruun ja keikauttavan päätänsä taaksepäin tutulla eleellä, ja ensimmäistä kertaa pitkään aikaan minusta tuntuu, että alan olla juhlatuulella.

Ehkä illasta tulee sittenkin mukava. Juhlimme vuoden vaihtumista hyvien ystävien seurassa. Pojat ovat mukanamme ja Smilla... no, hän on jo melkein aikuinen. Minun on pakko leikata napanuora.

”Anteeksi.”

Painan käteni Fredrikin reidelle.

Hän katsoo minua.

”Mistä?”

”No, olihan se epäoikeudenmukaista sanoa, että löydät huonot puolet. Olit oikeassa, sää on kamala.”

Hän hymyilee, mutta hymy ei yllä ihan silmiin asti.

”Olin jo unohtanut koko jutun.”

3

Fredrik

Kuuden tunnin kuluttua päästään kotiin, tai oikeastaan seitsemän, sillä emmehän me heti kahdentoista lyöntien jälkeen lähde. Mutta enintään seitsemän tunnin kuluttua ajan taas tätä samaa reittiä, sillä kerta toiseen suuntaan. Ja kun tarkemmin ajattelee, seitsemän tuntia kuluu nopeasti. Se on tuskin työpäivän pituinen aika. Kyllä minä sen kestäen.

Seitsemän tunnin kuluttua tervapadat ovat sammuneet ja minä kannan nukkuvan Vilgotin pihalla odottavaan taksiin.

Hetkinen. Kiirehdin Ninan perään.

”Tilasitko sinä taksin?”

Nina pysähtyy ja kääntyy. Hiuksissa on juhlakampaus ja silmäluomissa kimalletta.

”Sinunhan se piti tilata.”

Helveti! Miten minä sen unohdin, vaikka en muuta haluakaan kuin päästä täältä kotiin.

Nina tuijottaa minua.

”Älä vain sano, että unohdit tilata taksin.”

”Kyllä se järjestyy. Minä hoidan meille kyydin.”

”Miten ajattelit hoitaa sen?” Nina kohottaa kulmiaan. ”Taksihan pitää tilata vähintään viikkoa aikaisemmin.”

”Minähän sanoin, että hoidan sen.”

Päässäni on varmasti jotain vikaa. Olen alkanut unohdella tärkeitäkin asioita. Se ei ole minulle tyypillistä ja se pelottaa minua

ihan helvetisti. Olenko minä sairastumassa alzheimeriin?

Nina huokaisee.

”Minä en ainakaan aio raahata kahta kuolemanväsynnyttä muk-
sua bussiin keskellä yötä. Ihan vain tiedoksesi.”

Hän nutristaa suutaan ja Anton katsoo meitä.

”Jäädäänkö me tänne yöksi?”

”Ei jäädä”, Nina sanoo päättäväisesti. ”Me lähdemme yöksi ko-
tiin.” Hän vilkaisee minua terävästi. ”Isä järjestää kyydin.”

Ulko-ovi lennähtää auki ja leveästi hymyilevä Lollo ilmaantuu
ovelle. Hänellä on sylissä Chanel, perheen puudeli, joka on saanut
illan kunniaksi ison kimaltavan rusetin päähänsä.

”Hei ja tervetuloa!” Lollolla on samantapainen leninki kuin Jen-
niferillä, musta ja mahdollisimman lyhyt. ”Sisään, sisään.” Emäntä
perääntyy ja me astumme sisään. ”Oi, miten pojat ovat kasvaneet.
Anton, sinä olet pian yhtä pitkä kuin isäsi. Ja Vilgot, sinusta on tul-
lut oikea söpöläinen.”

Lollo laskee Chanelin lattialle ja halaa meitä jokaista vuoron pe-
rään. Nina, joka ojentaa hänelle ensin sellofaaniin käärityn rönsyä-
vän kukkakimpun, saa erityisen lämpimän halauksen.

”Lopultakin nähdään.” Lollo päästää otteensa mutta painaa kä-
tensä Ninan olalle. ”Aika kuluu niin nopeasti. Milloin me viimeksi
tapasimme? Emmekö me todellakaan ole tavanneet juhannuksen
jälkeen?”

Tiedän, että se pitää paikkansa, mutten viitsi sanoa mitään. Nina
väittää heti vastaan, sanoo että ihan varmasti olemme tavanneet
tässä välissäkin, ja sillä välin kun he kiistelevät, ripustan Vilgotin ta-
kin henkariin. Hän seisoo arkana kenkähyllyn luona, yhtäkkiä
kaikki uudet ja kauan sitten tavatut ihmiset ujustuttavat häntä.

Pyyhin kenkiäni eteisen mattoon.

”Sopiiko jos pidän kengät jalassa?”

”Totta kai”, Lollo hymyilee. ”Kenkään ei juhli ilman kenkää.”

Ihmettelen keksikö hän tuon nyt vai onko se jokin yleinen ja tunnettu sanonta. Oli kumpi tahansa, hölmöltä se kuulosti.

Nina vaihtaa saappaansa korkokenkiin ja houkuttelee sitten Vilgotin ja Antonin mukanaan olohuoneeseen.

”Tule nyt”, hän kehottaa, kun Vilgot empii. ”Lollo on varmasti kattanut teille sipsejä ja limua.”

Vilgotia ei tarvitse kahdesti käskeä, kuopuksen herkkututka toimii täysillä.

Ihailen vaimoni kykyä olla pikkulasten kanssa. Heidän kanssaan hän osoittaa kärsivällisyyttä, joka ei ole tästä maailmasta. Hän on syntynyt eskarin tädiksi, rakastaa työtään ja tiedän, että häntä arvostavat sekä vanhemmat että lapset ja kollegat.

”Fredde!” Max takoo minua selkään. ”Miten menee?”

Kukaan muu kuin Max ei kutsu minua Freddeksi.

”Hyvin menee. Mites sinulla?”

”Hiton hyvin. Oletko jo saanut juomista? Skumppaa on tuolla.” Max ojentaa pitkän käsivartensa ja onnistuu nappaamaan samp-panjalasin. ”Ole hyvä.”

Dom Perignonia, mitäpä muuta. Laadusta ei voi tinkiä tai vie- raat vielä luulevat, ettei bisnes enää pyöri.

”Kiitos”, minä sanon ja kohotan lasiani. ”Taas juhlitaan uutta- vuotta.”

”Ja me vain nuorrumme.” Max kumartuu lähemmäksi ja hiljen- tää ääntään. ”Oletko nähnyt Malenan uusinta?”

Katselen ympärilleni mutten näe Malenaa enkä ketään, joka voisi olla hänen kavaljeerinsa. Nina auttaa Vilgotia kaatamaan ko- kista pienempään lasiin ja heidän edessään on kaksi pariskuntaa, jotka olivat mukana, kun viimeksi juhlimme täällä vuoden vaihtu- mista. Molemmat pariskunnat ovat Maxin ja Lollon naapureita ja muistan istuneeni toisen naisen vieressä pöydässä, valitettavasti en muista kumman. Heitä on vaikea erottaa toisistaan, molemmilla

on vaaleat hiukset, musta leninki ja mustat avokkaat. Heidän miehensä pystyn kyllä erottamaan. Jens Stenman on miltei yhtä leveä kuin pitkäkin, Magnus Göransson on melkoinen luuviulu. Yhdessä he muistuttavat Ohukaista ja Paksukaista.

”Malenan poikaystävä on muslimi”, Max kuiskaa ja katsoo minua kuin odottaisi reaktiota.

Tunnen Max Wiksellin ja tiedän täsmälleen mitä hän odottaa minun sanovan. Ja rehellisesti puhuen olen hiukan utelias näkemään Malenan poikaystävän. Mutta sen tunnustaminen antaisi vain lisäpontta Maxin melko kapealle maailmankatsomukselle.

”Entä sitten?” minä kysyn. ”Puolet oppilaistani on muslimeja.”

”Joo, joo, mutta tämä on Malenan kanssa, meillä. Siis en olisi ikinä uskonut, että juhlin uuttavuotta...”

”Onko hän uskonnollinen?” minä keskeytän.

Max rypistää otsaansa.

”Mikä uskovainen? Hän on muslimi.”

”Niin, mutta onko hän uskontoa harjoittava muslimi? Käykö moskeijassa, rukoileeko päivittäin? Juoko alkoholia?”

”Ei aavistustakaan”, Max sanoo kohauttaen harteitaan. ”Voit kysyä häneltä itse.”

Samassa Malena tulee olohuoneeseen tummatukkaisen miehen kanssa. En tiedä, mitä olin odottanut, mutta mies näyttää aivan tavalliselta, puku, paita, solmio, kuin kuka tahansa keski-ikäinen mies uudenvuoden juhlissa.

”Fredrik!” Malena huudahtaa ja suuntaa meitä kohti. ”Kiva nähdä.” Hän haluaa minua pitkään ja kääntyy sitten uuden armaansa puoleen. ”Tässä on Adem.”

Me kättelemme ja Max livahtaa tungokseen.

”Malena haluaa välttämättä esitellä minut Ademina”, tummatukkainen mies sanoo leveällä Malmön murteella. ”Mutta sano vain Adde, niin kaikki muutkin sanovat.”

”Fredrik”, minä sanon ojentaussani käteni. ”Hauska tutustua. Minä olen naimisissa Ninan kanssa, hän on tuolla kauempana, tuo vihreäpukuinen.”

Vaimoni on siirtynyt suolapalabuffetista kahden naapuriparis-kunnan luokse. Hän nauraa ja he kolauttavat lasinsa yhteen skoolatessaan.

Kun käännyimme yhdessä katsomaan tuota pientä ryhmää, tuntuu kuin näkisin heidät vastatulleen silmin. Aivan kuin näkisin Ninankin ensimmäisen kerran, hätkähdän huomattessani miten kaunis hän on: meripihkanväriset silmät, luonnollisesti kaartuvat kulmat ja ruskeat kiharat. Minä rakastan häntä – oivallus miltei hämmästyttää minua – ja minusta on ihanaa kuulla hänen helisevää nauruaan. Milloin kuulin sen viimeksi?

”Nina ja Lollo ovat siis vanhoja lukiokavereitani”, Malena selittää Addelle.

Adde hymyilee.

”Partners in crime, jos ymmärsin oikein.”

”Aivan”, Malena katsoo häneen rakastuneesti. ”Me olimme vaarallisia teinejä.” Hän kääntyy katsomaan minua. ”Mutta nyt viestikapula on kuulemma Jenniferillä ja Smillalla. Kai te lukitsitte baarikaapin?”

”Minkä ikäisiä he ovat?” Adde kysyy.

”Seitsemäntoista”, minä vastaan. ”Smilla täyttää helmikuussa kahdeksantoista.”

”Elämän parasta aikaa”, Adde hymyilee.

”Mitä?” Malena on olevinaan loukkaantunut. ”Minä kun luulin, että parasta aikaa eletään nyt, kun sinä tapasit minut.”

Adde suutelee häntä poskelle.

”Totta kai. Parasta aikaa eletään nyt.”

4

Lollo

Nina seisoo keittiön ovella laakea samppanjalasi toisessa kädessä ja pari rasvaista suolapähkinää toisessa. Herneenvihreä puku sopii hänelle, hän on epätavallisen säteilevä tänä iltana, vaikka pulukka onkin. Ninalla ei ole koskaan ollut itsekuria. Kumma ettei hän pysty lainkaan hillitsemään itseään. Hän olisi niin kaunis kymmenen kiloa kevyempänä.

”Tarvitsetko apua?”

”Ei kiitos, kyllä minä pärjään”, minä sanon. ”Malena on tehnyt alkuruuan, se on jo pöydässä. Kaikki on kunnossa.”

Nina työntää pähkinän suuhunsa, astuu askeleen lähemmäksi ja kysyy hiljaa:

”Oletko puhunut sen uuden tähden kanssa? Addeko hänen nimensä oli?”

”Hän vain tervehti. Vaikuttaa mukavalta.”

”Ja hyvännäköiseltä”, Nina sanoo hymyillen.

Avaan vesihanan ja kastelen tiskirätin kuumalla vedellä.

”Sellaisia ne Malenan miehet ovat, siis hyvännäköisiä.”

”Toivottavasti suhde tällä kertaa kestää”, ystävättäreni sanoo huokaisten. ”Ainakin Theon vuoksi.”

Väännän rätin kuivaksi ja alan hieroa paria ruskeaa tahraa, jotka näyttävät jo imeytyneen marmorilevyyn. ”Ovatko Theo ja Anton muuten yläkerrassa? Kai he pitävät huolta Vilgotista?”

”Kävin siellä äsken”, Nina sanoo luoden silmänsä kattoon. ”Theo ja Anton pelaavat videopeliä ja Vilgot katselee. Toistaiseksi hän vaikutti tyytyvän siihen.” Hän maistelee samppanjaansa ja katselee sitten keittiötä. ”Kuviolliset kaakelit tekevät keittiöstä hienon, niin eloisan.”

”Tiedän, minustakin ne ovat ihanat. Käsintehdyt, tuotiin suoraan Marokosta.”

Nina seuraa etusormellaan kiemuraista kuviota.

”Kuulostaa tyyriiltä.”

”Ostimme ne firman kautta, ei tarvitse maksaa alvia”, minä sanon ja olen samassa kiukkuinen itselleni.

Miksi minä yritän puolustella itseäni? Ei huvittaisi puhua rahasta, mutta se tulee aina puheeksi Ninan kanssa, en tiedä onko hän vain utelias vai kateellinen. Hänellä ja Fredrikillä on varmasti rahasta tiukkaa, kun molemmat ovat opettajia ja lapsiakini on kolme, mutta itsehän ovat valinneet. Ei kukaan pakottanut heitä valitsemaan matalapalkka-alaa. Kun Smilla oli pieni, Fredrik lopetti insinöörin työt, koska halusi tehdä ”jotain mielekkäämpää”. En kerta kaikkiaan tajunnut sitä. Miten voi noin vain heittää pois puolet palkastaan? Ninan olisi pitänyt estää häntä.

Katsan häntä ja lisään: ”Maxin mielestä koko remontti oli turha, vanhat kaakelit olivat olleet keittiössä vasta kolme vuotta, mutta minä onnistuin saamaan hänet toisiin ajatuksiin.”

Nina hymyilee.

”Siinähan sinä olet hyvä.”

”Meillä on kaikilla oma supervoimamme.”

Huuhtelen lautasen ja jätän sen tiskitelineelle, en aio paljastaa että jouduin itkemään saadakseni kaakelit. Ei kulujen takia, kulut eivät yleensä ole Maxille ongelma, oli pikemminkin kyse siitä, ettei hän tajunnut miksi ylipäänsä tarvittiin uudet kaakelit. Mutta oli helpompi puristaa esiin muutama kyynel kuin alkaa selittää, että

entiset kaakelimme olivat toivottoman vanhanaikaiset ja että minun jos kenen on oltava trendien harjalla, kun kerran olen sisustusallalla.

”Sinulla niitä on useampiakin”, Nina sanoo ja ottaa jälleen kuvauksen samppanjaa ja nojaa tiskipöytään. ”Miten blogin kanssa sujuu?”

Kukaan ei tunnustajuavan mikä homma on keksiä aihe, valokuvata, julkaista kuvat, kirjoittaa ja järjestellä. Siihen hiton blogiin tuhrautuu ainakin viisitoista tuntia viikossa, vaikka lukijoita ei vielä ole paljon. Mutta tiedän, että blogistani tulee vielä fantastinen esittelyalusta putiikille ja nettikaupalle, siitä on vain tiedotettava paremmin.

Nina ei odota vastausta.

”Sinä kuvaat kuin ammattilainen”, hän jatkaa. ”Olen käynyt pari kertaa katsomassa blogiasi.”

”Jaa toki postaukseni Facebookissa”, minä sanon. ”Asiakkaat ovat enimmäkseen meidän ikäisiä ja vähän vanhempia naisia, ja mehän julkaisemme silloin tällöin jotain Facebookissa, päinvas-toin kuin lapset.”

”Siitä tulikin mieleen...” Nina rypistää otsaansa. ”Oletko kuul-lut mitään Jenniferistä?”

”En mitään. Mutta sehän on yleensä hyvä merkki.”

Nina nyökkää muttei näytä kovin vakuuttuneelta, hän alkaa kulkea edestakaisin keittiöpöydän ääressä.

”Fredrik ja minä emme olleet ihan yhtä mieltä...”

”Mistä?”

Kuivaan käteni ja ripustan keittiöpyyhkeen paikalleen.

”Siitä pitäisikö päästää kaksikymmentä teini-ikäistä kotiimme, ja vähän muustakin.”

Nyt on myöhäistä märehtiä sitä. Kuluneen kuukauden aikana jauhoimme tyttöjen juhlista puhelimessa ainakin kolme kertaa,

mutta silloin puhuttiin vain viinasta ja huumeista. Nina ei vihjaisut sanallakaan, että juhlien pitopaikkakin oli ongelma.

”Tai siis...”, hän hymyilee ja heilauttaa kätensä levälleen, ”nyt hän kaikki on sovittu ja juhlat pidetään, mutta kyllä ne vähän huolestuttavat.”

Yritän olla huokaamatta. Onkohan mitään mistä Nina ei huolestuisi. Hän näkee ongelmia kaikkialla ja usein jo ennen kuin mitään ongelmaa on ilmaantunutkaan. Hän on melkein aina levoton Smillasta, tytön menemisistä ja tulemisista. Tyttörukka, ei varmaan ole helppoa, kun on kanaemo äitinä.

Lapsiin on voitava luottaa, varsinkin kun he ovat jo tyttöjen ikäisiä. Heidän on myös saatava tehdä omat virheensä. Jos heitä on koko ajan paapomassa, miten he ikinä pärjäävät elämässä?

”Jaaha, täällähän te juoruilette.”

Malena tanssahtelee sisään taustalla kaikuvan Abban Happy New Year -kappaleen tahtiin. Paljettipuku on ehkä vähän liian fiini, mutta se sopii hänelle hyvin.

”Saanko minäkin tulla mukaan?” hän kysyy.

”Totta kai saat”, minä sanon nyökäten Ninan suuntaan. ”Voit alkajaisiksi yrittää auttaa kaveriasi pysymään nahoissaan.”

Malena painaa kätensä leuan alle ja on tutkailevinaan Ninää päästä varpaisiin.

”Katsotaanpa...”, hän sanoo heristäen sormeaan. ”Tarkan analyysini mukaan sinä hermoilet täällä siitä mitä kaikkea kivaa Smilla ja Jennifer keksivät tänä iltana. Olenko oikeassa vai olenko oikeassa?”

En voi olla nauramatta. Malena ja minä olemme aina olleet samalla aaltopituudella. Ei meistä kumpikaan halua kantaa huolta huomisesta. Se on vain turhaa ja tylsää. Ilman meitä Nina olisi varmasti jo murehtinut itsensä kuoliaaksi, tai ainakin hänen elämänsä olisi ollut paljon ikävämpää.

”Mitä?” Nina mulkaisee minua. ”Mikä ihme se on, että minua huolestuttaa? Onhan Smilla bilettänyt ennenkin mutta nyt meillä on ensimmäisen kerran kotibileet ja...”

”Anna olla”, Malena sanoo painaen kätensä Ninan käsivarrelle. ”Hyvin he siellä pärjäävät. He ovat pian täysi-ikäisiä. Ja muuten, muistelepa meitä sen ikäisinä ja mitä kaikkea me teimme.”

Nina nutristaa suutaan.

”Siksihän minä olenkin huolissani.”

Malena purskahtaa helakkaan nauruun, niin kuin minäkin. Niinakaan ei voi olla nauramatta. Mutta sitten hän menee taas vaka-vaksi.

”Mitä Theolle muuten kuuluu?”

Malena ei näytä ymmärtävän kysymystä.

”Ai Theolle vai?”

”Niin”, Nina sanoo punastuen. ”Anton sanoi jotain, että Theolla on vähän vaikeuksia. En oikein ymmärtänyt mistä oli kyse mutta...”

”Ai se juttu”, Malena huitaisee kädellään. ”Syksyllä oli vähän ongelmia muuton kanssa. Uusi luokka ja paljon uusia ihmisiä. No, tunnettehan te Theon.” Hän hymyilee leveästi. ”Mutta emme me voi täällä puhua ikävistä asioista. Nyt mennään ja skoolataan muiden kanssa.”

Ninan samppanja läikkyy lasista, kun Malena tarttuu häntä käsivarresta ja kiskoo mukanaan olohuoneeseen.

”Sinun täytyy lakata hermoilemasta tyttöjen takia”, hän huutaa musiikin ja voimistuvan puheensorinan yli. ”Luota heihin. Niin kauan kuin heistä ei kuulu mitään, kaikki on hyvin.”